



Şirniyyat məhsullarının istehsalı

KIÇIK SAHİBKARLAR ÜÇÜN BƏLƏDÇİ



BAKI
2015
İQTİSADI TƏŞƏBBÜSLƏRƏ YARDIM İB



ŞİRNİYYAT MƏHSULLARININ İSTEHSALI

KIÇIK SAHİBKARLAR ÜÇÜN BƏLƏDÇİ

Bakı - 2015

**Şirniyyat məhsullarının istehsalı: kiçik sahibkarlar üçün
bələdçi.** Bakı 2015, 60 səh

**Müəlliflər:
Rövşən AĞAYEV
Samir ƏLİYEV**

Bu nəşr Amerika xalqının USAİD vasitəsilə göstərdiyi səxavətli dəstəyi nəticəsində ərsəyə gəlmişdir. Bu nəşrin məzmununa görə İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım İctimai Birliyi məsuliyyət daşıyır. Burada ifadə olunan fikirlər USAİD-in və ya Amerika Birləşmiş Ştatları Hökumətinin mövqeyini əks etdirməyə bilər

ISBN 978-995281-321-0

© İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım İctimai Birliyi

MÜNDƏRİCAT

Ön söz	4
Giriş	5
Kiçik sahibkarların fəaliyyətini tənzimləyən hüquqi prosedurlar	7
1. Biznes fəaliyyətin dövlət qeydiyyatına alınması	7
2. Əmlak üzərində mülkiyyət və ya icarə hüququnun rəsmiləşdirilməsi	8
3. Vergi və sosial sığorta öhdəliklərinin icrası	10
4. İşçi qüvvəsindən istifadənin rəsmiləşdirilməsi	12
Şirniyyat məhsullarının istehsalı ilə bağlı dövlət standartlarının tətbiqi	13
Şirniyyat məhsullarının istehsalı və satışı üçün tələblər	14
Qənnadı məmulatlarının qablaşdırılması və etiketləşdirilməsi	27
Qənnadı məmulatlarının satışı	29
Yeyinti məhsulları haqqında qanunvericiliyin pözulmasına görə məsuliyyət	32
Əlavə 1. Gigiyenik sertifikatın forması	34
Əlavə 2. Gigiyenik sertifikat	36
Əlavə 3. Uyğunluq sertifikatının forması	37
Əlavə 4. Uyğunluq sertifikatı	39
Əlavə 5. “İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi” MMC tərəfindən göstərilən laboratoriya, məsləhət və ekspertiza xidmətlərinin tarifləri	41
Əlavə 6. Keyfiyyət sertifikatının nümunəsi	45
Əlavə 7. Yeyinti məhsulları üzərində “müalicəvi”, “pəhriz” və onlara bərabər tutulan adların verilməsi və reklam xarakterli digər məlumatların etiketdə yerləşdirilməsinə icazə məktubunun verilməsi	47
Əlavə 8. Qida məhsullarının daşınmasına icazə verən sanitariya pasportunun verilməsi üçün müraciətin və sənədlərin qəbulu	54

Ön söz

Bu bələdçi Amerika Birləşmiş Ştatları Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAID) maliyyələşdirdiyi “Azərbaycanda Kiçik Sahibkarlığın İnkişafına Dəstək” layihəsi çərçivəsində hazırlanıb.

Layihənin məqsədi Azərbaycanda kiçik sahibkarlıq mühitinin daha da yaxşılaşdırılmasıdır. Bu məqsədlə layihə çərçivəsində kiçik sahibkarlığın vəziyyəti və problemləri araşdırılır, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinə, dövlət idarəetmə institutlarının gücləndirilməsinə dair təkliflər hazırlanır, konkret kiçik sahibkarlıq sahələrindəki maneə və çətinliklər təhlil edilir, qadın-ailə biznesinin inkişafına dair tədqiqatlar aparılır və tövsiyələr hazırlanır və bir sıra digər vacib istiqamətlərdə işlər görülür.

Layihənin icraçıları bunlardır: Sahibkarlığın və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondu (aparıcı təşkilat), İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım İctimai Birliyi, İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi, Kiçik və Orta Müəssisələrin İnkişafına Yardım Mərkəzi, Gələcəyə Körpü Gəncə gənclər ictimai birliyi və Quba Xalça Dünyası Assosiasiyası.

Bu kitabça şirniyyat sənayesi sahəsində sahibkarlıq fəaliyyəti qurmaq istəyən fiziki və hüquqi şəxslərin hansı prosedurları keçməli olduğu göstərir.

Kitabçada şirniyyat sferasında biznes qurmaq istəyən kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin dövlət qeydiyyatı, vergi rejimi, şirniyyat istehsalı üçün vacibolan dövlət standartları, tələb olunan sertifikatların növləri və onların alınması formaları və s. əks olunub.

Bələdçi kiçik sahibkarlıqla məşğul olan subyektlər üçün nəzərdə tutulub.

Giriş

Şirniyyat biznesi Azərbaycanda kiçik və orta sahibkarlığın geniş yayıldığı sektorlardan biridir. Rəsmi statistik məlumatlar göstərir ki, şirniyyat məhsullarının da aid edildiyi qida sənayesində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin təxminən 80 faizi kiçik biznesə aiddir. Dövlət Statistika Komitəsinin 2015-ci ilin əvvəlinə olan məlumatına görə, qida sənayesində 389 təsərrüfat subyektinin fəaliyyəti qeydə alınıb ki, onların da 294 vahidini kiçik biznes təşkil edib. Rəsmi informasiyalar həmçinin təsdiq edir ki, şirniyyat məmulatlarının istehsalının coğrafiyası geniş deyil və əsasən iri şəhərlərdə təmərküzləşib. Belə ki, 2014-cü ilin yekunlarına olan məlumata görə, ölkə üzrə 452.6 min ton şirniyyat məmulatı və pirojnalar istehsal edilib. Həmin istehsalın 360 min tonu və ya 79.6 faizi Bakı şəhəri, 75.3 min tonu (16.7 faiz) Naxçıvan, 17.2 min tonu (3.7 faiz) Sumqayıt şəhəri ərazisində reallaşdırılıb.

Şirniyyat biznesinə məşğul olmağa qərar verən biznes subyektləri bir sıra mühüm məqamları öncədən nəzərə almalıdırlar. **Əvvəla**, şirniyyat istehsalı üçün əlverişli istehsal məkanı olmalıdır. Burada əlverişlilik dedikdə, istehsal meydançasının optimal ölçüyə malik olması, binanın havalanma sistemi ilə təmin edilməsi imkanı və işıqlandırma səviyyəsinin optimallığı nəzərə tutulur. **İkincisi**, biznes subyekti yalnız istehsal fəaliyyəti ilə məhdudlaşacaq, yoxsa paralel olaraq çay-kofe salonları vasitəsilə istehsalı edilmiş şirniyyat məmulatlarının satışını da həyata keçirəcək. Əgər hər iki fəaliyyətə üstünlük veriləcəksə, vergi qeydiyyatında bu məqamlar nəzərə alınmalıdır. Çünki birinci hal sırf istehsal fəaliyyətini, ikinci hal isə ictimai işə xidmətini nəzərdə tutur. Qüvvədə olan vergi qanunvericiliyində isə bu sahələr üçün fərqli vergi rejimi müəyyən edilib.

Bazarın bu segmentində daxili istehsalla yanaşı anoloji idxal məhsulları da mühüm paya malikdir. Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı rəsmi statistik məlumatlardan aydın olur ki, ölkənin şirniyyat məmulatlarına olan tələbatının təxminən yarısı xaricdən gətirilir. Bu fakt bir tərəfdən daxili istehsal üçün böyük potensialın mövcud-

luğunu göstərir. Başqa tərəfdən isə bu sahədə biznesə başlamaq niyyətində olan sahibkarlar üçün bazarın öncədən dəqiq öyrənilməsinin vacibliyi ilə bağlı siqnal rolunu oynayır. Başqa sözlə, mövcud bazarda şirniyyat məmulatlarının həddən artıq böyük çeşidi var və rəqabətə davam gətirmək üçün bazara fərqli keyfiyyət və fərqli çeşidlərlə daxil olmaq vacib şərtidir.

Heç şübhəsiz, şirniyyat məmulatlarının istehsalını təşkil etmək üçün özünəməxsus texniki-texnoloji şərtlərin təmin olunması, zəruri avadanlıqların alınması, şirniyyat istehsalı sahəsində peşəkar və təcrübəli kulinar heyətin formalaşdırılması da bu biznesin uğuru üçün zəruri şərtlər sırasındadır.

İstənilən biznes sahəsinin inkişafı üçün bu sektorda çalışanların maraqlarını müdafiə etmək üçün yetərli hüquqi əsasların, onların mümkün qədər inzibati manelərdən yan keçməsinə təminat verən mexanizmlərin mövcudluğuna ehtiyac var. Heç şübhəsiz, kiçik biznes təmsilçilərinin də öz növbəsində qanunverciliyin onlara verdiyi hüquqlarla bağlı müfəssəl məlumatlı olması vacib şərtlərdəndir. Bu buraxılış məhz həmin hüquqların öyrənilməsində gözəllik salonu və bərbərxana xidməti göstərən kiçik sahibkarlara bələdçilik etmək məqsədilə hazırlanıb.

Kiçik sahibkarların fəaliyyətini tənzimləyən hüquqi prosedurlar

1. *Biznes fəaliyyətin dövlət qeydiyyatına alınması*

Azərbaycanda şirniyyat biznesi ilə məşğul olmaq üçün vergi orqanlarında qeydiyyatdan keçmək lazımdır. Kiçik sahibkarlıq subyektləri bir qayda olaraq fərdi sahibkar kimi dövlət qeydiyyatına düşməyə üstünlük verir. Fərdi sahibkarın dövlət qeydiyyatı üçün aşağıdakı formalardan birini seçmək mümkündür:

(i) Əyani qeydiyyat forması

Əyani formada müraciət etmək istəyən şəxs rəsmi qeydiyyatda olduğu yerin aidiyyəti üzrə vergi orqanına müraciət edir. Bunun üçün qeydiyyat orqanına aşağıdakı sənəd və məlumatlar təqdim edilir:

- **ərizə;**
- **şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti;**
- **fiziki şəxsin yaşadığı yer haqqında məlumat.**

Əyani müraciət edildiyi gündən 2 gün ərzində şəxs qeydiyyat şəhadətnaməsini sənəd şəklində əldə edir.

(ii) Elektron qeydiyyat forması

Elektron formada qeydiyyat müraciətin edildiyi gün aparılır və şəxs qeydiyyat şəhadətnaməsini (VÖEN) elektron formada həmin gün əldə edir. Lakin elektron qeydiyyat üçün elektron imza alınmalıdır. Elektron imza almaq üçün Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları nazirliyinə müraciət edilir və elektron imza sertifikatı alınır. Elektron imza sertifikatı zəruri sənədlər təqdim edildikdən sonra 2 gün ərzində verilir.

2. Əmlak üzərində mülkiyyət və ya icarə hüququnun rəsmiləşdirilməsi

Şirniyyat biznesin təşkil edən şəxslər ilk növbədə uyğun tikiliyə malik olmalıdır. Fəaliyyət üçün bina qeyri-yaşayış xarakterli tikili olmalıdır. Kiçik və orta sahibkarlar uyğun tələblərə cavab verən şəxsi tikiliyə malik olmadıqda onu ya icarəyə götürə, ya da torpaq sahəsi almaqla tikə bilər.

Hər 2 formanın özünəməxsus əldə etmə prosedurları və rəsmiləşdirmə qaydaları var.

(i) Binanın icarəyə götürülməsi. Şirniyyat biznesini təşkil edən şəxslər uyğun tikili icarəyə götürülə bilər. Xüsusi mülkiyyətdən bina icarə götürülməsinin nümunəsində bu prosedur aşağıdakı kimidir:

- Qüvvədə olan mülki qanunvericiliyə əsasən icarəyə götürənlə (sahibkar) icarəyəverən (mülk sahibi) arasında rəsmi müqavilə bağlanmalıdır. Tərəflərdən ən azı biri hüquqi şəxs olduqda, icarə müqaviləsinin notarial qaydada təsdiqinə ehtiyac yoxdur. Lakin tərəflərdən hər ikisi fiziki şəxs olduqda, həmin müqavilə mütləq notarial qaydada təsdiqlənməlidir.
- Müqavilənin notarial qaydada bağlanması üçün 70.15 AZN (61 AZN dövlət rüsumu + 9.15 AZN notarial hərəkətlərin aparılması üçün xidmət haqqı) ödənilir.
- İcarənin məbləği və şərtləri qarşılıqlı razılıq əsasında müqavilədə əks olunur.
- İcarəyə götürülən binanın rəsmi dövlət qeydiyyatı (mülkiyyət üzərində hüquqları təsdiqləyən reyestrdən çıxarış) olmalı, mülk qeyri-yaşayış sahəsi kimi istifadəyə verilməlidir.

(ii) Binanın tikilməsi. Şirniyyat biznesi ilə məşğul olan sahibkarlar fəaliyyətlərinin təşkili məqsədilə bina tikmək istədikdə, ilkin olaraq torpağa sahib olmalıdırlar. Sahibkarlıq məqsədilə özəlləşdirilmiş torpaq sahəsi olduğu təqdirdə tikinti işləri aparmaq

mümkündür və bunun üçün ilk növbədə tikinti icazəsi alınmalıdır. Bu proses icazə xarakterli sənəd olan inşaat pasportu alınması ilə başlayır. İnşaat pasportu müəyyən olunmuş torpaq sahəsində tikinti işlərini aparmaq üçün müxtəlif orqanlardan alınan rəylərdən, icazələrdən ibarət sənədlər toplusudur. İnşaat pasportu şəhər (rayon) icra hakimiyyətlərinin memarlıq və tikinti şöbələri (idarələri) tərəfindən verilir. Bu pasportu torpaq sahəsinin mülkiyyətçisi müvafiq şəhər (rayon) icra hakimiyyətindən əldə edir.

İnşaat pasportu və tikinti üçün icazə haqqında qərar əldə edildikdən sonra tikiləcək binanın layihəsi hazırlanmalıdır. Layihələndirmə işi yalnız bu sahədə fəaliyyətə dair alınmış xüsusi razılığı (lisenziyası) olan hüquqi və ya fiziki şəxslər (layihəçi) tərəfindən aparıla bilər. Layihə hazır olduqdan sonra layihə sənədləri müəyyən edilmiş qaydada dövlət ekspertizasından keçməli və təsdiq olunmalıdır.

Müəssisənin tikintisinə başlamazdan əvvəl tikinti üçün müvafiq texniki şərtlər alınmalıdır. Qanunvericilik texniki şərtlərin konkret hansı mərhələdə alınmalı olduğunu müəyyən etmir. Ümumiyyətlə isə texniki şərtlər tikinti işləri başlamamışdan əvvəl alınmalıdır. Texniki şərtlər tikiləcək olan müəssisəyə elektrik, qaz və su xətlərinin birləşdirilməsi üçün səlahiyyətli orqanlardan (Azərsu, Azəriqaz, Azərişiq) alınır. Tikinti işləri başa çatdıqdan və tikili istifadəyə tam hazır olduqdan sonra binanın istifadəyə qəbulu həyata keçirilir. Qəbul tikintini sifariş edən müəyyən etdiyi qəbul komissiyası tərəfindən aparılır və istifadəyə qəbul aktı tərtib olunur.

Tikinti prosesi tikilmiş bina üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı il tam başa çatdırılır. Dövlət qeydiyyatı üçün DƏDRX-in tikilinin yerləşdiyi ərazi üzrə yerli idarəsinə tikilinin mülkiyyətçisi tərəfindən müraciət olunur və aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

- ərizə;
- yerli icra hakimiyyəti orqanının tikinti işlərinin aparılmasına icazə verən qərarı (bina tikilərkən təqdim edilir);
- binanın istifadəyə qəbul aktı (bina tikilərkən təqdim edilir);

- **binanın və onun tərkib hissələrinin texniki sənədləri, plan-cizgisi;**
- **dövlət rüsumunun ödənilməsi barədə qəbz.**

Tikiliyə mülkiyyət hüquqlarının qeydiyyatata alınması üçün mülkiyyətçi dövlət reyestrindən çıxarışın verilməsi üçün binaya dair texniki sənədlərin verilməsi üçün 50 AZN dövlət rüsumu ödənməsi tələb olunur. Bununla yanaşı, tikilinin (müəssisənin) inventarlaşdırılması üçün xidmət haqqı ödənilir. Xidmət haqqının məbləği Tarif (qiymət) Şurasının qərarı ilə müəyyən olunur. Bütün sənədlər təqdim edildikdən sonra müəssisəyə mülkiyyət və ya icarə hüququnu təsdiq edən dövlət reyestrində çıxarış və texniki sənədlər 20 gün ərzində verilir.

3. Vergi və sosial sığorta öhdəliklərinin icrası

Gözəllik salonu və bərbərxana biznesi ilə məşğul olanlar ya sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi, ya da ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyatata alınabilir. Vergi qanunvericiliyinə görə:

- **Ardıcıl 12 aylıq dövrdə vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200 min manatadək olan şəxslər sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi olmaq hüququndan istifadə edən sahibkarlar mənfəət vergisi və ƏDV ödəməkdən azad olur, yalnız sadələşdirilmiş vergi ödəyir. Sadələşdirilmiş verginin dərəcəsi satış dövrüyyəsinin Bakı şəhəri üzrə 4%-i şəhər və rayonlarda 2%-i səviyyəsindədir.**
- **Ardıcıl 12 aylıq dövrdə vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200 min manatadan çox olan və şirkətin istehsalı ilə yanaşı bilavasitə istehsal ərazisində istehlakçılara müxtəlif xidmətlər təklif etməklə şirkətin məhsullarının satışını da həyata keçirən şəxslər sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi ola bilər. Lakin bu halda hansı regionda fəaliyyət göstərməsindən asılı olmayaraq daha yüksək dərəcə ilə vergi ödəməli olacaqlar. Belə ki, əgər**

həmin fəaliyyət ictimai işə fəaliyyəti kimi qeydiyyatla alınarsa, xidmət dövrüyyəsinin 8%-i, ticarət fəaliyyəti kimi qeydiyyatla alınarsa, satış dövrüyyəsinin 6%-i səviyyəsində sadələşdirilmiş vergi ödəməlidir.

- **Ardıcıl 12 aylıq dövrdə vergi tutulan əməliyyatların həcmi 200 min manat manatdan çox olan sahibkarlar ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyatı alınır. Bu halda xidmət dövrüyyəsinin 18%-i həcmində ƏDV, mənfəətlərinin 20%-i həcmində isə mənfəət vergisi ödəyirlər.**

Əgər fəaliyyət fiziki şəxs kimi qeydiyyat əsasında həyata keçirilərsə, o zaman Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna fərdi sahibkar kimi icbari sosial ödəniş edilməlidir. Ödənişin məbləği qüvvədə olan minimum əmək haqqına faiz nisbət ilə müəyyən olunur və hazırda aşağıdakı kimidir:

- **Bakı şəhərində - 21 manat;**
- **Sumqayıt və Gəncə şəhərlərində - 18.9 manat;**
- **Respublika tabeli digər şəhərlərdə - 16.8 manat;**
- **Rayon mərkəzlərində, digər şəhər və qəsəbələrdə - 12.6 manat;**
- **Kənd yerlərində - 10.5 manat.**

Fərdi sahibkarlar məcburi sosial sığorta ayırmalarını sahibkar kimi uçota alındığı deyil, faktiki fəaliyyət göstərdiyi ərazilər üzrə müəyyən olunmuş məbləğ əsasında aylıq ödəməlidir. Məsələn, şirniyyat biznesi ilə məşğul olan fərdi sahibkar Biləsuvar rayonunun ixtiyari bir kəndinin sakini kimi vergi uçotuna alınıb həmin xidməti Bakıda təşkil edirsə, bu halda hər ay 10,5 manat deyil, 21 manat icbari sosial ayırma ödəməlidir.

Şirniyyat biznesi ilə məşğul sahibkar (fərdi sahibkar və ya hüquqi şəxs kimi qeydiyyatla alınmasından asılı olmayaraq) bu xidməti göstərmək üçün özündən savayı işçilər cəlb edibsə, həmin işçilər muzzdlu işçi kimi rəsmiləşdirilməli, onlarla əmək müqaviləsi bağlamalı, maaş cədvəlinə uğun olaraq həmin işçilərin hesablanmış

aylıq əmək haqqı məbləğinin 22%-i həcmində ayırmanı Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödəməlidirlər.

Əgər şirniyyat biznesi ilə məşğul sahibkarın isitifadəsində olan əmlak (tikili) icarəyə götürülüb və icarəyə verən subyekt hüquqi şəxs statusuna malik deyilsə, bu halda icarəyə götürən sahibkar icarə haqqından ödəmə mənbəyindən vergi tutaraq büdcəyə ödəyir. Bu vergi “ödəmə mənbəyində vergi” adlanır və aylıq icarə haqqından 14 faiz dərəcə ilə tutulur. Binanın icarəyə götürülməsi müddətləri, şərtləri, habelə onların təmiri üzrə xərclər qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada icarəyə verənlə icarəçi arasında bağlanan müqavilədə razılaşıdırılır.

4. İşçi qüvvəsindən istifadənin rəsmiləşdirilməsi

Ölkə qanunvericiliyinə əsasən, şirniyyat biznesi ilə məşğul sahibkarlar hər hansı şəxsi iş və ya xidmət üçün cəlb edə bilər. İş götürülən fiziki şəxslərin rəsmiləşdirməsi iki formada həyata keçirilə bilər:

- **əmək müqaviləsi və**
- **xidmət müqaviləsi bağlanmaqla.**

Əmək müqaviləsi əsasında işə cəlb edilən hər bir işçi işəgötürən (həm fərdi sahibkar, həm də hüquqi şəxs) tərəfindən məcburi dövlət sosial sığortası üzrə sığortalanmalıdır. Yeni işçi qəbul edilərsə hər qəbul edilmiş yeni işçi üçün DSMF-in yerli qurumlarına işəgötürən tərəfindən ərizə ilə müraciət edilir.

Müraciət edildikdən 1 ay sonra DSMF-in yerli qurumları tərəfindən işçilərin sosial sığorta şəhadətnamələri (SSŞ) işəgötürənə təqdim edilir.

Məcburi dövlət sosial sığortası ilə yanaşı işəgötürən işçiləri özəl sığorta təşkilatlarında istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığorta etdirməlidir. Bunun üçün işəgötürən həyat sığortası ilə məşğul olan sığorta şirkətinə müraciət edib həmin şirkət ilə sığorta müqaviləsini bağlayır.

Şirniyyat məhsullarının istehsalı ilə bağlı dövlət standartlarının tətbiqi

Şirniyyat istehsalında Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən təsdiqlənən müxtəlif dövlət standartları tətbiq edilir. Ən mühüm standartlar aşağıdakılardır:

- **AZS 213-2006 Konfetlər. Ümumi texniki şərtlər.**
- **AZS 111-2003 Qənnadı məmulatlar istehsalı. Termin və təriflər**
- **AZS 204 -2006 Karamel tipli şərqlər şirniyyatları. Ümumi texniki şərtlər**
- **AZS 439 -2010 Karamel. Ümumi texniki şərtlər**
- **AZS 101 -2003 Undan hazırlanmış şərqlər şirniyyatları. Ümumi texniki şərtlər**

Bu standart istehsalı üçün zəruri sertifikatlar alınmış şirniyyatların adlarını, onların yararlılıq müddətini, istifadəyə yararlılığın zamanət müddətini, şirniyyatların təsnifatını, bu məmulatların istehsalı zamanı istifadə edilən xammala qarşı texniki tələbləri, hər bir şirniyyat məmulatının kütlələsinin xaraktəristikasını, həmin məmulatların orqanoleptik, mikrobioloji və fiziki-kimyəvi göstəricilərini, konfetlərdə toksiki elementlərin yol verilən həddini, markalama və qablaşdırma standartlarını, təhlükəsizlik və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tələbləri, qəbul qaydalarını, daşınma və saxlanma üzrə tələbləri, istehsala nəzarət üzrə metodları, hər bir şirniyyat növünün qida və enerji dəyərində qarşı tələbləri, istehsalın texnoloji prosesləri müəyyən edir.

Biznes subyektləri şirniyyat istehsalında məhsulların keyfiyyətinə təminat verən bu standartları əməl etməlidirlər. Onların təcrübədə tətbiqinə dövlət nəzarətini Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi həyata keçirir.

Şirniyyat məhsullarının istehsalı və satışı üçün tələblər

Şirniyyat sənayesini təmsil edən qənnadı məmulatları qida rasionumuzda geniş istifadə olunan yeyinti məhsullarından olduğuna görə, onun istehsalında keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərinə əməl edilməsi sağlamlığımız baxımından vacibdir. Bu məmulatlar kimyəvi tərkibinə, qidalılıq dəyərinə və hazırlanma texnologiyasına görə fərqlənirlər. İstehsalında əsas xammal kimi un, şəkər, yağ, yumurta, süd, süd məhsulları, müxtəlif ədviyyatlar, rəng, ətirverici maddələrdən və digər vəsaitlərdən istifadə olunur.

İstifadə olunan xammaldan və istehsal texnologiyasından asılı olaraq qənnadı məmulatını 2 əsas qrupa ayırmaq olar.

1. Şəkərli qənnadı məmulatı – meyvə-giləmeyvə şirniyyatı; şokolad və kakao tozu; karamel məmulatı; konfet məmulatı; halva.

Meyvə-giləmeyvə qənnadı məmulatına marmelad, pastila, povidlo, mürəbbə, cem, sukət və jele aiddir.

Konfet məmulatı şirələnmiş və şirələnmemiş, şokoladlı içlikli və şəkər kirşanında növlərinə ayrılır. Konfetlər bükülmüş, qismən bükülmüş və bükülməmiş olur. Konfetlərin üzəri şokoladlı şirə və yağlı şirə ilə şirələnir. Formalanmasına görə proses konfet kütləsinin formalara çökdürülməsi, yaxıb doqrama və formalara tökmə, ştamplanma, preslənmə üsulları fərqlənir.

2. Unlu qənnadı məmulatı – peçenyələr, pryaniq, vafli məmulatı, tort və pirojna, keks, rulet və romlu kökələr.

Bu məmulatlar xüsusi resept və təsdiq edilmiş texnoloji təlimatlar əsasında hazırlanır. Hazırlanmış hər bir növ qənnadı məmulatı dövlət standartlarının, texniki şərtlərin tələblərinə tam cavab verməli, ticarət şəbəkəsində mənşəyini, təhlükəsizliyini, saxlama şəraitini və saxlama müddətini göstərən sənədlərlə müşayiət olunmalıdır.

Şirniyyatlar gündəlik qidamızın bir hissəsi olduğunda onların keyfiyyətinin idarə edilməsi, istehsalı, bazarının təşkili əsasları № 759-IQ sayılı, 18 noyabr 1999-cu il tarixli “Yeyinti məhsulları haqqında” Qanunla tənzimlənir. Qanunvericiliyə görə, yeyinti

məhsullar qrupuna daxil olan qənnadı məmulatların keyfiyyəti və təhlükəsizliyi aşağıdakı yollarla təmin edilir:

- *qənnadı məmulatlarının keyfiyyətinə və təhlükəsizliyinə dair tələblərin normalaşdırılması və təkmilləşdirilməsi;*
- *qənnadı məmulatlarının sertifikatlaşdırılması;*
- *qənnadı məmulatlarının dövlət gigiyena qeydiyyatı;*
- *qənnadı məmulatlarının keyfiyyətinə və təhlükəsizliyinə dövlət nəzarəti.*

Qənnadı məmulatlarının **keyfiyyətinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində normalaşdırma** bu məhsulların keyfiyyəti və təhlükəsizliyinə dair tələbləri, onların istehsal, daşınma, saxlanma, qablaşdırma, etiketləşdirmə və satış şərtlərini müəyyən edən texniki, ekoloji, sanitariya, baytarlıq və fitosanitar standartlar, norma, qayda və tələblər vasitəsi ilə həyata keçirilir.

Qənnadı məmulatlarının keyfiyyətinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində standartların və tələblərin icra edilməsi şirniyyat sahəsində fəaliyyət göstərən bütün hüquqi və fiziki şəxslər üçün məcburidir.

Qənnadı məmulatlarının keyfiyyətinə və təhlükəsizliyinə dövlət nəzarəti. Yeyinti məhsullarının istehsalı, ticarəti, tədarükü, saxlanması, idxalı, ixracı və daşınması zamanı onun keyfiyyətinə və təhlükəsizliyinə dövlət nəzarəti funksiyalarını müxtəlif dövlət qurumları həyata keçirir.

Bu qurumlar aşağıdakılardır:

- *istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi - **İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi;***
- *sanitariya tələblərinə əməl olunması - **Səhiyyə Nazirliyi;***
- *ekoloji tələblərə əməl olunması - **Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi;***
- *dövlət standartlarının və standartlaşdırma üzrə digər normativ sənədlərin tələblərinə əməl olunması - **Standartlaşdırma,***

Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi

• gömrük nəzarəti - Dövlət Gömrük Komitəsi

Bundan başqa bələdiyyələr, istehlakçılar, onların ictimai birlikləri və qeyri-hökumət təşkilatları ərzaq bazarında yeyinti məhsullarının keyfiyyətinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində standartlara və tələblərə əməl olunmasına **ictimai nəzarət funksiyalarını** həyata keçirə bilirlər.

Yeyinti məhsullarının keyfiyyətinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində standartlar və tələblərə əməl olunmasına dövlət nəzarəti funksiyalarının həyata keçirilməsində **digər orqanların iştirakına yol verilmir.**

Qənnadı məmulatlarının sertifikatlaşdırılması. İnsanların sağlamlığına və təhlükəsizliyinə, ətraf mühitin mühafizəsinə dair tələblərə uyğunluğun təmin etmək üçün məhsullar sertifikatlaşdırılır. Məhsulların sertifikatlaşdırılması onların sərbəst dövriyyəsinə, məhsulların təkrar sertifikatlaşdırma aparmadan idxal-ixracına şərait yaradır. Azərbaycan Respublikasında məhsulların sertifikatlaşdırılması onların istehsalı, emalı, idxalı və ixracı səviyyəsində aparılır.

Bəzi sertifikatlar hər mal partiyasına, bəzi sertifikatlar isə istehsalata verilir. Ona görə hər mal partiyasına satış, idxal və ixrac edilmək üçün ayrıca, istehsalata isə müəyyən müddət üçün verilir ki, bu müddət ərzində istehsal olunan mallar həmin sertifikat əsasında satıla bilər.

Şirniyyatların keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərinin standartlar və tələblərə uyğunluğunu müəyyən etmək məqsədi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən sertifikatlaşdırılır. Azərbaycan Respublikasına idxal olunan yeyinti məhsullarına uyğunluq sertifikatı həmin məhsulun son yararlılıq müddətində verilir.

Sertifikatın (şəhadətnamənin) alınmasına görə dövlət rüsumu yalnız bank, poçt, plastik kart, elektron ödəmə sistemləri və ya İnternet vasitəsi ilə ödənilməlidir.

Azərbaycanda yeyinti malları, o cümlədən şirniyyat sənayesini

Gigiyenik sertifikatın verilməsinə Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi, uyğunluq sertifikatının verilməsinə Azərbaycan Respublikasının Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Respublikasından Avropa İttifaqı ölkələrinə ixrac edilən yeyinti məhsullarına keyfiyyət sertifikatının verilməsinə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi məsuldur.

təmsil edən qənnadı məmulatlarının ixracı, idxalı və daxili bazarda satışı üçün aşağıdakı sertifikatların alınması tələb olunur:

- **“Gigiyenik sertifikat” - bütün məhsullar üçün**
- **“Keyfiyyət sertifikat” - Avropa Birliyinə ixrac olunan yeyinti məhsulları üçün**
- **“Mənşə sertifikatı” - bütün məhsullar üçün**
- **“Uyğunluq sertifikatı” - əksər məhsulları üçün**

Yeyinti məhsullarının ixracı üçün mənşə və keyfiyyət sertifikatı tələb olunur. Ancaq bu sertifikatları almaq üçün digər sertifikatların da alınması tələb olunur. Keyfiyyət sertifikatı yalnız Avropa Birliyinə ixrac üçün tələb olunur. Digər sertifikatlar isə digər ölkələrə mal ixracı zamanı mal müşayiət edən sənədlərin siyahısına daxil edilməlidir.

Gigiyenik sertifikat necə alınır?

Yeyinti məhsullarına sertifikat almaq üçün hüquqi və ya fiziki şəxslər müvafiq sertifikat verən orqana ərizə ilə müraciət edirlər.

Ərizədə aşağıdakılar öz əksini tapmalıdır:

hüquqi şəxslər üçün - hüquqi şəxsin adı, hüquqi ünvanı;

fiziki şəxslər üçün - soyadı, adı, atasının adı, şəxsiyyəti təsdiq edən vəsiqə haqqında məlumatlar (seriya, nömrə, nə vaxt və kim tərəfindən verilmişdir, ünvan).

Ərizə ilə birlikdə qanunvericilikdə nəzərdə tutulduğu halda, xüsusi razılığın surəti təqdim olunmalıdır.

Bundan başqa yeyinti məhsullarına sertifikat almaq üçün ərizəçi aşağıdakıları təqdim etməlidir:

- *sanitar-epidemioloji xidmətin mütəxəssisləri tərəfindən götürülmüş məhsulun nümunəsini;*
- *istehsal olunan yeyinti məhsulları üçün əlavə olaraq, istehsalçı müəssisənin sanitariya norma və qaydalarının tələblərinə uyğunluğu haqqında ərazi dövlət sanitariya nəzarəti orqanının müəyinə aktını;*

İdxal olunan yeyinti məhsulları üçün əlavə olaraq:

- *müqavilənin surətini;*
- *istehsalçı ölkənin səlahiyyətli orqanları tərəfindən verilmiş yeyinti məhsulunun mənşəyini və təhlükəsizliyini xarakterizə edən müvafiq sertifikatın notariat qaydasında təsdiq edilmiş tərcüməsini.*

Yeyinti məhsullarına sertifikat, bir qayda olaraq, həmin məhsullar dövlət gigiyena qeydiyyatına alındıqdan və dövlət reyestrinə daxil edildikdən sonra verilir.

Məhsulun gigiyenik qiymətləndirilməsi dövlət sanitariya nəzarəti orqanlarının müvafiq qaydada akkreditasiya edilmiş laboratoriyalarında aparılmış ekspertizanın nəticələrinə əsasən həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasında istehsal edilən, respublikaya gətirilən yeyinti məhsullarının kimyəvi, bioloji, toksikoloji və radioloji göstəricilərə görə ekspertizasının aparılması ərizəçinin vəsaiti hesabına həyata keçirilir.

Yeyinti məhsullarına sertifikat almaq üçün təqdim edilən sənədlər sertifikat verən orqan tərəfindən qəbul edilir, qeydə alınır, baxılır, çatışmazlıqlar və ya imtina üçün əsas olmadıqda, qanunvericiliyə və normativ sənədlərə uyğun olaraq, bütün zəruri tədbirlər görüldükdən sonra sertifikat verilməsi haqqında 10 (on) iş günü müddətində qərar qəbul edilir.

Təqdim edilmiş sənədlərdə çatışmazlıqlar aşkar edildikdə, bu barədə ərizəçiyə 1 (bir) gündən gec olmayaraq, yazılı məlumat ver-

ilir. Məlumatda sənədlərdəki çatışmazlıqlar konkret göstərilmişdir. Çatışmazlıqlar aradan qaldırıldıqdan və sənədlər təkrar təqdim edildikdən sonra onlara 3 (üç) iş günü müddətində baxılır və müvafiq qərar qəbul edilir.

Yeyinti məhsullarına verilmiş sertifikatın sahibi ona verilən sertifikatdan yalnız özü istifadə edə bilər.

Yeyinti məhsullarına verilən sertifikat xüsusi blanklarda tərtib edilir və mühafizə olunur. Bu sertifikat ciddi hesabat blankıdır və sertifikatı verən orqanın rəhbəri və ya onun həvalə etdiyi vəzifəli şəxs tərəfindən imzalanır və imza həmin orqanın möhürü ilə təsdiqlənir. (ƏLAVƏ 1 və 2)

Sertifikat Azərbaycan dilində və qarşılıqlı razılaşma ilə digər dillərdə tərtib edilə bilər.

Məhsulun sertifikatlaşdırılması üzrə xidmətlərin xərci, nəticəsindən asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının müəyyən etdiyi məbləğdə ərizəçi tərəfindən ödənilir. (ƏLAVƏ 5)

Ərizəçiyə sertifikatın verilməsindən imtina edildikdə, bu barədə ona imtinanın səbəbləri göstərilməklə, 3 (üç) iş günü müddətində yazılı məlumat verilir.

Sertifikatın verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edilir:

- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş sənədlər təqdim edilmədikdə;
- ərizəçinin təqdim etdiyi sənədlərdə qeyri-dürüst və ya təhrif olunmuş məlumatlar olduqda;
- qanunvericiliyə uyğun olaraq, müvafiq dövlət orqanları tərəfindən ərizəçinin fəaliyyətinə xitam verildikdə;
- müxtəlif ərzaq növləri eyni ad altında və ya eyni yeyinti məhsulları bir neçə ad altında olduqda;
- yeyinti məhsulları təhlükəsizlik və keyfiyyət normalarına uyğun olmadıqda.

Hüquqi şəxs ləğv edildikdə, həmin şəxsə verilən müvafiq sertifikat öz hüquqi qüvvəsini itirir. Vəfat etmiş fiziki şəxsin adına verilən sertifikat onun varisləri üçün həmin sənədlərdə göstərilən müddət və şərtlərlə öz qüvvəsini saxlayır.

Sertifikat ölkə ərazisində istehsal olunan yeyinti məhsullarına 1 (bir) il müddətinə, xarici dövlətlərdən ölkə ərazisinə idxal olunan yeyinti məhsullarına (məhsul partiyasına) isə 6 (altı) ay müddətinə verilir.

Keyfiyyət sertifikatını necə almali

Keyfiyyət sertifikatı Avropa Birliyi ilə əldə edilmiş razılığa əsasən Birliyə ixrac olunan yeyinti məhsullarına verilir. Sertifikatın alınması üçün İstehlak Bazarına Nəzarət üzrə dövlət xidmətinə ərizə ilə müraciət olunmalıdır. Ərizədə məhsulun ixrac tarixi, təyinat ölkəsi, mənşə ölkəsi, ixrac edilən məhsulların istehsal və emal edildiyi müəssisənin təsdiqedicisi kod nömrəsi, gömrük çıxışı məntəqəsi, məhsulun adı, miqdarı və s. məlumatlar göstərilməlidir.

Keyfiyyət sertifikatı ixrac olunan hər mal partiyasına verilir. Sertifikat əldə etmək üçün təqdim edilmiş ərizəyə aşağıdakı sənədlər əlavə olunmalıdır:

- *mənşə sənədinin əsli*
- *uyğunluq sertifikatı*
- *gigiyenik sertifikatı*
- *alqı-satqı müqaviləsi (kontraktı)*
- *ixrac olunan məhsulun növündən asılı olaraq mövcud qanunvericiliyə uyğun fitosanitar sertifikatı, baytarlıq şəhadətnaməsi, ovlanmış heyvanlara müvafiq orqanın icazəsi və onun qadağan olunmamış müddətdə ovlanması və müəssisəyə daxil olduğu haqda sənəd, Avropa Komissiyasının müvafiq direktivləri və şura rəqlamentləri ilə müəyyən edilmiş digər sənədlər*
- *ixrac ediləcək məhsula dair hesab-faktura (invoys)*

Sənədlər təqdim olunduqdan sonra Xidmət əməkdaşları tərəfindən istehsal edilmiş və qablaşdırılmış məhsullardan nümunə götürülür və laboratoriyadan ekspertizadan keçirilir. Ekspertizanın nəticəsi haqqında isə rəy tərtib olunur.

Bundan sonra Xidmətin Avropa Birliyinin tələbinə əsasən ixracatçı müəssisənin istehsal prosesinin HACCP planına uyğun olması üzrə müşahidələr aparılır. Nəticələr müsbət olduqda verilən rəylər və təqdim olunan sənədlər əsasında dəyərləndirmə aparılır və keyfiyyət sertifikatı (**ƏLAVƏ 7**) verilir. Sertifikat 3 nüsxədə hazırlanır, biri səlahiyyətli orqanda qalır, 1-i malı müşaiyət edən sənədə də daxil edilir, bir isə müəssisəyə verilir. Məhsul ixrac olunduqdan sonra 3 gün ərzində doldurulmuş yük gömrük bəyannaməsinin sürəti ərizəçi tərəfindən Xidmətə təqdim olunmalıdır.

Keyfiyyət sertifikatı

İcazəni verən icra orqanın adı: İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi

İcazənin verilməsinə görə ödənişin məbləği

- Keyfiyyət sertifikatının verilməsinə görə dövlət rüsumunun məbləği - 20 manat;

İcazənin verilməsinə tələb olunan günlərinin sayı

Müvafiq elektron xidmətin icra müddəti – 3 (üç) gün

Laborator müayinələrin aparılması üçün məhsulun növündən asılı olaraq müddət fərqli ola bilər.

İcazənin güvvədə olduğu müddət

Məhsulun növünə görə dəyişir. Bəzi məhsullarda məhsulun normativ sənədlərlə müəyyən edilmiş saxlama müddətində güvvədədir.

İcazənin verilməsi üçün tələb olunan sənədlərin siyahısı

- mənşə sertifikatının surəti;
- uyğunluq sertifikatının surəti;
- gigiyenik sertifikatın surəti;
- alqı-satqı müqaviləsi;
- ixrac olunan məhsulun növündən asılı olaraq mövcud qanunvericiliyə uyğun fitosanitar sertifikatı, baytarlıq şəhadətnaməsi;
- ixrac ediləcək məhsula dair hesab-faktura (invoys);
- məhsul partiyasına dair nümunənin laborator müayinələrinin nəticələri barədə müsbət rəyi;
- keyfiyyət sertifikatının verilməsinə görə dövlət rüsumunun ödənilməsi barədə qəbzın surəti.

Mənşə sertifikatını necə almalı

Mənşə sertifikatı Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi yanında Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidməti tərəfindən hüquqi və fiziki şəxslərin müraciəti əsasında verilir.

İxrac ölkəsindən asılı olaraq sifarişçilərə aşağıda verilmiş üç formada: “CT-1”, “A” və “Ümumi” formalı mənşə sertifikatları təsdiq edilir.

- *“CT-1” formalı mənşə sertifikatı malın MDB ölkələrinə ixracı zamanı;*
- *“A” formalı mənşə sertifikatı malın Avropa Birliyi ölkələrinə (Ümumiləşdirilmiş Preferensiyalar Sisteminə daxil olan ölkələrə) ixracı zamanı;*
- *“Ümumi” formalı mənşə sertifikatı malın Avropa Birliyinin və MDB ölkələrinin üzvü olmayan digər ölkələrə ixracı zamanı tərtib olunur.*

Malın mənşə ölkəsi müvafiq ekspertizaların nəticələri əsasında müəyyən olunur. Malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi üzrə ekspertizalar Dövlət Xidmətinin nəzdində “İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi” MMC (www.ekspertiza.az) tərəfindən aparılır. Aparılan ekspertizaların nəticələri əsasında aşağıda verilmiş formada “Ekspertiza aktı” tərtib olunur.

Malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi üzrə ekspertizalar Bakı şəhəri üzrə “İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi” MMC və 6 regional bölmə tərəfindən aparılır:

- 1. Gəncə-Qazax regional bölməsi**
- 2. Quba-Xaçmaz regional bölməsi**
- 3. Şəki-Zaqatala regional bölməsi**
- 4. Lənkəran regional bölməsi**
- 5. Aran regional bölməsi**
- 6. Abşeron regional bölməsi**

İcazəni verən icra orqanının adı: İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi

İcazənin verilməsinə görə ödənişin məbləği:

- Mənşə sertifikatının verilməsinə görə dövlət rüsumunun məbləği
- 20 manat;
- malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi üzrə ekspertiza xidmətlərinə görə xidmət haqqı - ixrac olunan məhsulun miqdarından (çəkisindən) və ya məbləğindən asılı olaraq dəyişir.

İcazənin verilməsinə tələb olunan günlərinin sayı: 3 (üç) gün.

İcazənin güncədə olduğu müddət: 1 (bir) il.

İcazənin verilməsi üçün tələb olunan sənədlərin siyahısı

- sifarişçi hüquqi şəxs olduqda dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamənin və hüquqi şəxslərin dövlət reyestrindən çıxarışın surəti;
- sifarişçi hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxs olduqda fiziki şəxsin sahibkarlıq uçotu haqqında şəhadətnamənin surəti;
- sifarişçi ilə alıcı arasında bağlanmış müqavilənin surəti (olduğu halda);
- qaimə-fakturanın (invoysun) surəti;
- ixrac olunan məhsulun ilkin xammalının, yarımfabrikatın yaxud məhsulların hazırlanmasında iştirak edən digər materialların alınmasını təsdiq edən müqavilə və ya başqa təsdiqedicə sənədlərin surəti;
- ixrac olunan məhsulun ilkin xammalı, yarımfabrikatı, yaxud məhsulların hazırlanmasında iştirak edən digər materialları xarici ölkə mənşəli olduğu təqdirdə, emal nəticəsində malın xarici iqtisadi fəaliyyətin əmtəə nomenklaturası (XİF ƏN) üzrə mövqeyində ilk dörd rəqəmdən ən azı birinin səviyyəsində dəyişmənin olması və ya advalor pay qaydası tətbiq olunduğu hallarda istifadə olunmuş materialların dəyərinin göndərilən malın qiymətinin faizlə müəyyən edilmiş həddə çatması ilə əlaqədar sənədlər;
- mənşə sertifikatının verilməsinə görə dövlət rüsumunun ödənilməsi haqqında qəbzın surəti.

Ekspertiza aktı yüklənməyə hazır olan mal partiyası üçün tərtib edilir. Ekspertiza aktı iki nüsxədə tərtib edilir, bir nüsxəsi Mərkəzdə qalır, digər nüsxəsi isə Malın mənşə ölkəsini təsdiq edən sertifikatın tərtib edilməsi üçün Dövlət Xidmətinə təqdim olunur.

Mənşə sertifikatının verilməsinə görə dövlət rüsumu ödənilir. Dövlət rüsumunun məbləği 20 manatdır.

Malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi üzrə ekspertiza xidmətlərinə görə sifarişçilərdən Azərbaycan Respublikasının Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən müəyyən olunmuş məbləğdə xidmət haqqı alınır.

Uyğunluq sertifikatını necə almalı

Yeyinti məhsullarının sertifikatlaşdırılması üçün sifarişçi məhsulun sertifikatlaşdırılması üzrə müvafiq orqana sifariş verir.

Sifarişdə aşağıdakılar öz əksini tapmalıdır:

hüquqi şəxslər üçün - hüquqi şəxsin adı və hüquqi ünvanı;
fiziki şəxslər üçün - soyadı, adı, atasının adı, şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd haqqında məlumatlar (seriya, nömrə, nə vaxt və kim tərəfindən verilmişdir).

Sifarişlə birlikdə aşağıdakı sənədlər təqdim olunmalıdır:

a) seriya şəklində istehsal olunan məhsullar üçün:

- normativ sənədlər (zərurət olduqda);
- keyfiyyəti idarəetmə sisteminin sertifikatının surəti (olduqda);
- istehsalçının apardığı sınaqların protokolları;
- gigiyenik sertifikatın surəti;
- heyvan mənşəli məhsullar üçün baytarlıq şəhadətnaməsinin surəti;
- emal olunmamış bitki mənşəli məhsullar üçün fitosanitar sertifikatının surəti;
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulduğu halda xüsusi razılığın surəti;

b) partiya şəklində istehsal olunan məhsullar üçün:

- müqavilənin (kontraktın) surəti;
- sınaq protokolları (olduqda);
- gigiyenik sertifikatın surəti;

- istehsalçının məhsula verdiyi keyfiyyət sertifikatının surəti (olduqda);
- heyvan mənşəli məhsullar üçün baytarlıq şəhadətnaməsinin surəti;
- emal olunmamış bitki mənşəli məhsullar üçün fitosanitar sertifikatının surəti.

Sertifikatlaşdırma üzrə bir neçə akkreditə edilmiş orqan olduqda, sifarişçi sifarişçi öz seçiminə görə həmin orqanlardan hər hansı birinə göndərə bilər, belə orqan olmadıqda isə sifariş Sertifikatlaşdırma üzrə Milli Orqana göndərilir və sifariş daxil olduğu gündən qeydə alınır.

Təqdim edilmiş sənədlərin təhlili müsbət nəticələndikdə, sertifikatlaşdırma üzrə orqan 10 (on) gün müddətində məhsulun sertifikatlaşdırılmasının əsas şərtlərini əks etdirən qərar qəbul edir. Əks halda sifarişə hansı sənədlərin əlavə edilməsi və ya hansı düzəlişlərin edilməsi barədə sifarişçiyə 10 (on) gün müddətində məlumat verilir.

Sertifikatlaşdırma sınaqlarının aparılması üçün məhsul nümunələrini konkret məhsul növünün sertifikatlaşdırılması üzrə akkreditə olunmuş sertifikatlaşdırma üzrə orqan, belə orqan olmadıqda isə sifarişçinin iştirakı ilə Sertifikatlaşdırma üzrə Milli Orqanın nümayəndəsi seçir. Nümunələr sifarişçi tərəfindən təqdim edilmiş məhsuldan seçilir.

Məhsulun üzərində onun istehsal edildiyi tarix, saxlanma və ya yararlılıq müddəti göstərilmədikdə, məhsulun yararlılıq müddəti bitdikdə, nümunələr seçilmir, məhsul sertifikatlaşdırılmaya qəbul edilmir və bu barədə sifarişçiyə yazılı məlumat verilir.

Sertifikatlaşdırma sınaqlarının nəticələri bir göstərici üzrə mənfi olduqda, sınaqlar dayandırılır və bu barədə sifarişçiyə sertifikatın verilməsindən imtinanın səbəblərini göstərməklə, sifarişin daxil olduğu tarixdən 15 (on beş) gün müddətində yazılı məlumat verilir, nəticələr müsbət olduqda isə sifarişçiyə uyğunluq sertifikatı verilir. Sınaqların nəticəsindən asılı olmayaraq, sınaq protokolu sertifikatlaşdırma üzrə orqana və sifarişçiyə təqdim edilir.

Sertifikatın surətinin bir nüsxəsi sertifikatlaşdırma üzrə digər sənədlərlə birlikdə sertifikatlaşdırmanı aparən orqanda saxlanılır. Sertifikatın surətinin ikinci nüsxəsi sertifikatın verildiği gündən sonra 5 (beş) gün müddətində Sertifikatlaşdırma üzrə Milli Orqana göndərilir.

Uyğunluq sertifikatı sifarişin daxil olduğu tarixdən bir ay müddətində sifarişçiyə verilir və Sertifikatlaşdırma üzrə Milli Orqan tərəfindən dövlət reyestrində qeyd alınır.

Məhsulun sertifikatlaşdırılması üzrə xidmətlərin xərci, nəticəsindən asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının müəyyən etdiyi məbləğdə sifarişçi tərəfindən ödənilir. **(ƏLAVƏ 5)**

Uyğunluq sertifikatı xüsusi blanklarda tərtib edilir və mühafizə olunur. Bu sertifikat ciddi hesabat blankıdır və sertifikatlaşdırma üzrə orqanın rəhbəri və ya onun həvalə etdiyi vəzifəli şəxs tərəfindən imzalanır və imza həmin orqanın möhürü ilə təsdiqlənir. Sertifikat Azərbaycan dilində tərtib edilir. İxrac olunan məhsullar üçün isə qarşılıqlı razılaşma ilə digər dillərdə tərtib edilə bilər. **(ƏLAVƏ 3 və 4)**

Attestasiya olunmuş istehsalatda uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti iki il, attestasiya olunmamış istehsalatda isə bir ildir. Məhsul partiyasına verilən uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti hər konkret halda məhsulun saxlanma şəraiti, yararlılıq müddəti nəzərə alınmaqla, sertifikatlaşdırmanı aparən orqan tərəfindən, lakin bir ildən artıq olmayaraq müəyyən edilir.

Xarici uyğunluq sertifikatlarının tanınması. Azərbaycan Respublikasında satılan məhsulun başqa ölkələr tərəfindən verilmiş uyğunluq sertifikatı varsa, bu halda həmin sertifikatlar Sertifikatlaşdırma üzrə Milli Orqan tərəfindən qəbul edilir. Bunun üçün xarici uyğunluq sertifikatının tanınması məqsədilə sifariş edilir. Sertifikatlaşdırma üzrə orqan sənədi təhlil edir, məhsulun eyniləşdirilməsi və orqanoleptik göstəricilərinə nəzarət edir. Xarici sertifikatın tanınmasının mümkünlüyü və ya tanınmadan imtina barədə sifarişin daxil olduğu tarixdən 5 gün müddətində qərar qəbul edir. Sonda xarici sertifikat əsasında Azərbaycan Respublikasının uyğunluq sertifikatını tərtib edir və onu qeydiyyat alır. Xarici dildə olan bütün sənədlər Azərbaycan dilinə

tərcümə edilməlidir.

MDB iştirakçısı olan dövlətlərin uyğunluq sertifikatlarının tanınması PMQ 36-2001-də müəyyən edilmiş qaydada aparılır.

Xarici uyğunluq sertifikatlarının tanınmasını aparən orqan məhsulun əlavə sınaqlarının aparılması və ya istehsalatın sabitliyinin yoxlanılması barədə qərar qəbul edə bilər.

Yeyinti məhsullarına verilən uyğunluq sertifikat yalnız aşağıdakı hallarda ləğv edilə bilər:

- sertifikat sahibi tərəfindən müvafiq ərizə təqdim edildikdə;
- sertifikat sahibi tərəfindən normativ sənədlərin tələblərinə əməl edilmədikdə;
- yeyinti məhsullarının keyfiyyətinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində standartlara və tələblərə əməl olunmasına dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi zamanı qanunvericilik aktlarının və normativ sənədlərin tələblərinin pozulması nəticəsində insanların həyatı, sağlamlığı və əmlakına təhlükə törədə biləcək hallar aşkar edildikdə;
- məhkəmənin müvafiq qərarı olduqda;
- hüquqi şəxs ləğv edildikdə;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulan digər hallarda.

Yeyinti məhsullarına sertifikat verən orqan sertifikatın ləğv edilməsi haqqında qərar qəbul etdiyi andan 3 (üç) gün müddətində yazılı surətdə sertifikat sahibinə məlumat göndərir.

Qənnadı məmulatlarının qablaşdırılması və etiketləşdirilməsi

Qənnadı məmulatlarının qablaşdırılması və etiketləşdirilməsi onların keyfiyyətinin və qidalılıq dəyərinin yararlılıq müddətində təhlükəsiz saxlanması və istifadəsini təmin etməlidir.

İstehsalçılar istehsal etdikləri məhsulları qanunvericiliyə müvafiq normativ sənədlərə və ticarət qaydalarına uyğun olaraq qablaşdırmalı və etiketləşdirməlidirlər. Etiketdə məhsulun adı, növü

və tərkibi, istifadə sahəsi və qaydaları, istehsal tarixi və yararlılıq müddəti, saxlanma şərtləri, istehsalçının adı, ünvanı və normativ sənədlərdə tələb olunan digər məlumatlar əksini tapmalıdır. (**“Yeyinti məhsulları haqqında” Qanun, Maddə 11**)

Qida məhsullarını daşıyan avtonəqliyyat vasitəsinin sanitariya qayda və normalarına uyğunluğuna nəzarət məqsədilə Səhiyyə Nazirliyindən “Qida məhsullarının daşınmasına icazə verən sanitariya pasportu”nun alınması tələb olunur. Sahibkar bu Pasportu e-gov.az elektron portalı vasitəsilə elektron qaydada ala bilər (**ƏLAVƏ 7**)

Qida məhsullarının daşınmasına icazə verən sanitariya pasportu

Məqsəd: Qida məhsulları daşıyan avtonəqliyyat vasitəsinin sanitariya qayda və normalarına uyğunluğuna nəzarət.

İcazəni verən icra orqanın adı: Səhiyyə Nazirliyi

İcazənin verilməsinə görə ödənişin məbləği: 3 AZN.

İcazə üçün tələb olunan günlərinin sayı: 5 gün.

Qüvvədə olduğu müddət: 1 il.

Tələb olunan sənədlərin siyahısı:

1. Avtonəqliyyat vasitəsinin sahibinin müraciəti
2. Avtonəqliyyat vasitəsinin texniki pasportunun surəti.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində istehsal edilən, habelə ixrac edilən malların üzərindəki etiketlər və digər yazılar müvafiq xarici dillərlə yanaşı, dövlət dilində də olmalıdır. Azərbaycan Respublikasına idxal edilən yeyinti məhsullarının üzərindəki etiketlər və adlar, onlardan istifadə qaydaları barədə izahat və rəqələri başqa dillərlə yanaşı, Azərbaycan dilinə tərcüməsi ilə müşayiət olunmalıdır.

Müvafiq qaydada qablaşdırılmış və etiketləşdirilmiş yeyinti məhsullarına əmtəə nişanları və ştrixli kodlar vurula bilər.

Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi və Azərbaycan

Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin **icazəsi olmadan**, şirniyyat məhsullarına **“müalicəvi”, “pəhriz”** və onlara bərabər tutulan adların verilməsinə və reklam xarakterli digər məlumatların etiketdə yerləşdirilməsinə yol verilmir.

Yeyinti məhsulları üzərində “müalicəvi”, “pəhriz” və onlara bərabər tutulan adların verilməsi və reklam xarakterli digər məlumatların etiketdə yerləşdirilməsinə icazə məktubu

Məqsəd:

Məhsullara müalicəvi və onlara bərabər tutulan adların verilməsinin qanunvericiliyə uyğunluğu.

İcazəni verən icra orqanının adı: Səhiyyə Nazirliyi

İcazənin verilməsinə görə ödənişin məbləği: Ödənişsiz.

İcazənin verilməsinə tələb olunan günlərinin sayı: 15 gün.

İcazənin güvvədə olduğu müddət:

Məhsulun istehsalına dair normativ sənədin qüvvədə olma müddətinə uyğun.

Tələb olunan sənədlərin siyahısı:

Məhsulun istehsalına dair normativ sənəd (AZS, texniki şərtlər).

Sahibkar istehsal etdiyi yeyinti məhsullarına, o cümlədən qənnadı məmulatlarına **“müalicəvi”, “pəhriz”** və onlara bərabər tutulan adların verilməsinə və reklam xarakterli digər məlumatların etiketdə yerləşdirilməsi üçün icazə məktubunu e-gov.az elektron portalı vasitəsilə elektron qayda ala bilər. (ƏLAVƏ 7)

Qənnadı məmulatlarının satışı

Azərbaycan Respublikasında keyfiyyəti və təhlükəsizliyi standartlara və tələblərə cavab verən, dövlət gigiyena qeydiyyatına alınmış, mənşəyi və keyfiyyəti barədə sənədləri olan yeyinti məhsulları satışa çıxarıla bilər.

Yeyinti məhsullarının topdan və pərakəndə satışı bu məqsədlər üçün müvafiq qaydada ayrılmış, standartlara və tələblərə uyğun olaraq hazırlanmış xüsusi yerlərdə həyata keçirilir.

Yeyinti məhsullarının müvafiq qaydada ayrılmış, standartlara və tələblərə cavab verməyən yerlərdə satışına, habelə fiziki şəxslərin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş icazə və sağlamlıq sənədləri olmadan yeyinti məhsulları sahəsində fəaliyyətinə yol verilmir.

Qablaşdırma və bükmə materiallarının uyğunluq və gigiyenik sertifikatları olduqda onlardan istifadə edilməsinə icazə verilir.

Yeyinti məhsullarının satışı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş ticarət qaydalarına uyğun olaraq həyata keçirilir.

Qeyri-sənaye üsulu ilə hazırlanmış yeyinti məhsulları müəyyən olunmuş qaydada və nümunədə baytarlıq-sanitariya ekspertizasından keçirilməsi haqqında şəhadətnamə, uyğunluq sertifikatı, həmçinin topdan və pərakəndə satış ticarət şəbəkələrində bitki və bitkiçilik məhsullarının müəyyən olunmuş qaydada və nümunədə karantin ekspertizasından və toksikoloji müayinədən keçirilməsi haqqında şəhadətnamə və rəy alındıqdan sonra satıla bilər.



Şirniyyatların satış xüsusiyyətləri

Satışda olan şirniyyatlar haqqında aşağıdakı məlumatlar müvafiq qaydada istehlakçıların nəzərinə çatdırılmalıdır:

- malın adı, onun qiyməti;
- istehsalçının yerləşdiyi yer (hüquqi ünvanı), firma adı, tələblərin (iradların) verildiyi, təmir və ya texniki xidmət göstərən təşkilatın adı, yerləşdiyi ünvan;
- malın məcburi tələblərə uyğunluğunu təsdiq edən sertifikatın və ya digər texniki normativ sənədin işarəsi;
- malın əsas xüsusiyyətləri və istehlak xassələri (tərkibi, kaloriliyi, sağlamlıq üçün zərərli maddələrin normativ sənədlərin tələbləri ilə müqayisəli miqdarı);
- malın səmərəli və təhlükəsiz istifadəsi qaydaları və şərtləri;
- yararlılıq müddəti;
- qida məhsullarının tərkibinə daxil olan inqrediyentlər, qida əlavələri;
- qida dəyərliliyi (kaloriliyi, zülalın, yağın, karbohidratların, vitaminlərin, makro və mikro elementlərin miqdarı) çəkisi, yaxud həcmi;
- təyinatı və tətbiqi sahəsi (uşaq yeməkləri, diyetik yeməklər və bioloji aktiv maddələr);
- hazırlanma üsulu (konsentratlar və yarımfabrikatlar üçün) və təyinatı (uşaq qidaları və diyetik qida);
- saxlanma şərtləri (saxlanma şəraitinə məcburi tələblər müəyyən edilən mallar üçün);
- istehsal tarixi və qablaşdırılma tarixi;
- əks göstərişlər (müxtəlif növ xəstəliklərlə əlaqədar qidanın qəbulu mənfi təsirlərlə nəticələnə bilərsə, bu haqda məlumat);
- dövlət qeydiyyatı.

**Azərbaycan Respublikasında ticarət,
ictimai iaşə, məişət və
digər növ xidmət Qaydaları**

Yeyinti məhsulları haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət

Yeyinti məhsulları haqqında qanunvericiliyin pozulmasında təsirsiz olan hüquqi və fiziki şəxslər aşağıdakı hallarda Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar:



- insanların həyatına, sağlamlığına, əmlakına və ətraf mühitə təhlükə törədə bilən və ya törətmiş yeyinti məhsullarını qablaşdırma və köməkçi materialları və məmulatları satdıqda, istehsal və idxal etdikdə;
- yeyinti məhsullarını sanitariya tələblərinə cavab verməyən yerlərdə satdıqda;
- yeyinti məhsullarının keyfiyyəti və təhlükəsizliyi sahəsində standartlar və tələbləri pozduqda;
- yeyinti məhsullarının istehsalı və satışı barədə uçot, hesabat və mühasibat sənədlərində, habelə keyfiyyət göstəricilərində saxtakarlığa yol verdikdə;
- rəqibin işgüzar nüfuzu, sahibkarlıq fəaliyyəti, buraxdığı və satdığı məhsulun keyfiyyəti haqqında təhrif olunmuş məlumatlar yaydıqda, işçilərinin xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsinə qanunsuz vasitələrlə təsir göstərdikdə;
- rəqibin işgüzarlıq əlaqələrini pozmaq məqsədi ilə bazar subyektlərinə əsassız müraciətlər etdikdə, təkliflər verdikdə, əməkdaşlıq əlaqələrinin yaradılmasına maneçilik törətdikdə;
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, dövlət gigiyena qeydiyyatından keçməmiş yeyinti məhsullarının satışına yol verdikdə;
- mənşəyi, keyfiyyəti və təhlükəsizliyi barədə sənədləri, istehsalçısı haqqında dəqiq məlumat olmayan, yararlılıq müddəti qurtarmış, habelə zərərsizləşdirilməsi və ya məhv edilməsi, təkrar emala yönəldilməsi və heyvanlara yemləndirilməsi barədə qərar qəbul edilmiş yeyinti məhsullarını satışa çıxartdıqda;
- yeyinti məhsullarının keyfiyyətinə və təhlükəsizliyinə dövlət nəzarətini həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının yazılı tələblərini və qərarlarını yerinə yetirmədikdə;
- yeyinti məhsulları haqqında qanunvericiliyin pozulmasının digər hallarında.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin
2007-ci il 25 sentyabr tarixli 142 nömrəli qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

GİGİYENİK SERTİFİKATIN FORMASI

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
SƏHİYYƏ NAZİRLİYİ**

Ünvan
Sertifikat № AZ

031

Verilmə tarixi _____ **il** _____

Məhsulun tam _____

Məhsulların normativ sənədləri _____

Xarici məhsulların rekvizitləri _____

İstehsalçı müəssisənin adı _____

Gigiyenik sertifikatı alan təşkilat _____

Məhsulun gigiyenik xarakteristikası _____

İstifadə sahəsi _____

34

Məhsulun istifadəsi, saxlanması, daşınması və
təhlükəsizliyinə dair lazımı şərtlər _____

(istehsalçı müəssisənin tövsiyəsinə əsasən)

Şirniyyat məhsullarının istehsalı: kiçik sahibkarlar üçün bələdçi

Gigiyenik sertifikatın qüvvədə olma müddəti

Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinin
vəzifəli şəxsi _____

(soyadı, adı və atasının adı)

İMZA

M. Y.

Gigiyenik sertifikat

Məqsəd: Məhsulların təhlükəsizliyinin qiymətləndirilməsi

İcazəni verən icra orqanı: Səhiyyə Nazirliyi

İcazə üçün ödənişin məbləği: 15 AZN və əlavə olaraq laborator müayinə haqqı (1 nümunə üçün 54-102 AZN)

İcazə üçün tələb olunan günlərinin sayı: 10 gün - 1 ay.

İcazənin güvvədə olduğu müddət:

Respublikada istehsal olunan yeyinti məhsulları üçün 1 il
İdxal olunan yeyinti məhsulları üçün 6 ay.

İcazənin verilməsi üçün tələb olunan sənədlərin siyahısı

1. Ərizə (hüquqi şəxs olduqda məktub)
2. Sanitariya-epidemioloji xidmətin mütəxəssisləri tərəfindən götürülmüş məhsul nümunəsi,
- 3) istehsal olunan yeyinti məhsulları üçün əlavə olaraq:
- istehsalçı müəssisənin sanitariya norma və qaydalarının tələblərinə uyğunluğu haqqında ərazi dövlət sanitariya nəzarəti orqanının müayinə aktı
- 4) İdxal olunan yeyinti məhsulları üçün əlavə olaraq:
-kontraktın (müqavilənin) surəti
-istehsalçı ölkənin səlahiyyətli orqanları tərəfindən verilmiş yeyinti məhsulunun mənşəyini və təhlükəsizliyini xarakterizə edən müvafiq sertifikatın notariat qaydada təsdiq edilmiş tərcüməsi
- 5) Dövlət rüsumunun ödənilməsi haqqında qəbz.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin
2007-ci il 25 sentyabr tarixli 142 nömrəli qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

**Milli
uyğunluq
nişanının
təsviri**

UYĞUNLUQ SERTİFİKATININ FORMASI
AZS MİLLİ SERTİFİKATLAŞDIRMA SİSTEMİ
Azərbaycan Respublikasının Standartlaşdırma,
Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Agentliyi

Sertifikatlaşdırma üzrə orqanın adı və ünvanı: _____

**UYĞUNLUQ
SERTİFİKATI**

B№ _____
blankın nömrəsi

Sertifikat № AZ031 _____
Verilmə tarixi _____
Qüvvədə olma müddəti _____

Bu sertifikatla təsdiq edilir ki, _____
məhsulun istehsal olunduğu ölkənin və istehsalçı müəssisənin adı
_____ istehsal edilmiş

Müvafiq qaydada identifikasiya olunmuş _____
məhsulun adı, tipi, markası və s.

normativ sənədin adı və nömrəsi

tələblərinə uyğundur. Məhsulun kodu:

Sertifikat

verilib _____

sifarişçinin adı

Ünvan _____

sifarişçinin ünvanı

Sertifikatın verilməsi üçün

əsas: _____

təqdim olunmuş sənədlər toplusu

Bu sertifikatın sahibi sertifikatda göstərilən məhsulları AZS

Milli Uyğunluq nişanı ilə nişanlamaq hüququna _____

malikdir/malik deyildir

Sertifikatı verən orqanın rəhbəri

M.Y.

imza

**Bu sertifikat Azərbaycan Respublikasının
ərazisində qüvvədədir.**

Uyğunluq sertifikatı

Məqsəd: Məhsulların müvafiq normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunun təsdiq olunması.

İcazəni verən icra orqanının adı: Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi

İcazənin verilməsinə görə ödənişin məbləği

Dövlət rüsumu - 20 manat

Məhsulun laboratoriya müayinəsi - məhsuldan asılı olaraq.

İcazənin verilməsinə tələb olunan günlərinin sayı: 30 gün.

İcazənin güvvədə olduğu müddət

1-2 il (Attestasiya olunmuş istehsalatda uyğunluq sertifikatının güvvədə olma müddəti iki il, attestasiya olunmamış istehsalatda isə bir ildir. Məhsul partiyasına verilən uyğunluq sertifikatının güvvədə olma müddəti hər konkret halda məhsulun saxlanma şəraiti, yararlılıq müddəti nəzərə alınmaqla, sertifikatlaşdırmanı aparan orqan tərəfindən, lakin bir ildən artıq olmayaraq müəyyən edilir.).

İcazənin verilməsi üçün tələb olunan sənədlərin siyahısı

- 1) Sifariş ərizəsi. Ərizədə aşağıdakı məlumat göstərilir:
 - a) Sifarişçinin adı və hüquqi ünvanı;
 - b) istehsal olunan məhsulun adı;
 - c) seriya istehsalı və ya müəyyən miqdarda partiya;
 - d) sifariş verilmiş məhsulla dair normativ sənədin adı, işarəsi.

Seriya şəklində istehsal olunan məhsullar üçün:

- 1) normativ sənədlər (zərurət olduqda);

- 2) keyfiyyəti idarəetmə sisteminin sertifikatının surəti (olduqda);
- 3) istehsalçının apardığı sınaqların protokolları;
- 4) gigiyenik sertifikatın surəti;
- 5) heyvan mənşəli məhsullar üçün baytarlıq şəhadətnaməsinin surəti;
- 6) emal olunmamış bitki mənşəli məhsullar üçün fitosanitar sertifikatının surəti;
- 7) qanunvericilikdə nəzərdə tutulduğu halda xüsusi razılığın surəti.

Partiya şəklində istehsal olunan məhsullar üçün:

- 1) müqavilənin (kontraktın) surəti;
- 2) sınaq protokolları (olduqda);
- 3) gigiyenik sertifikatın surəti;
- 4) istehsalçının məhsula verdiyi keyfiyyət sertifikatının surəti (olduqda);
- 5) heyvan mənşəli məhsullar üçün baytarlıq şəhadətnaməsinin surəti;
- 6) emal olunmamış bitki mənşəli məhsullar üçün fitosanitar sertifikatının surəti.

“İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi” MMC
tərəfindən göstərilən laboratoriya, məsləhət və ekspertiza
xidmətlərinin tarifləri

№	Xidmətlərin adı	Tariflər (ƏDV ilə, manatla)
I	II	III
1.	Laboratoriya xidmətləri	
1.1.	Taxıl və yeyinti məhsullarında göstəricilərin təyini (hər maddə üzrə bir analiz üçün)	
1.1.1.	Orqanoleptik	2,0
1.1.2.	Fiziki	4,0
1.1.3.	Kimyəvi	8,0
1.2.	Taxıl və yeyinti məhsullarında toksiki göstəricilərin təyini (bir analiz üçün)	
1.2.1.	Ağır metallar (Cu, Zn, Pb, Fe, Ni, Cr, Co, Hg, Cd, As, Sn, Mn) (hər maddə üzrə)	20,0
1.2.2.	Biotoksinlər (DSP, PSP,ASP) (hər maddə üzrə)	25,0
1.2.3.	Nistamin	50,0
1.2.4.	Nitrozaminlər (TVB-N, TMA-N) (hər maddə üzrə)	40,0
1.2.5.	Pestisidlər	60,0
1.2.6.	Mikotoksinlər	
1.2.6.1.	Aflatoksin B1, B2, G1, G2, M1, zearalenon, ochratoxin A, dezoksinivalenol, T-2 toksin (hər maddə üzrə)	70,0
1.2.7.	Patulin	70,0
1.2.8.	Benzopiren	50,0
1.2.9.	Dioksinlər	50,0
1.2.10.	Antibiotiklər	40,0
1.2.11.	Nitrat və nitritlər	30,0
1.2.12.	Metanol, siviş yağları, aldehidlər, mürəkkəb efirlər (hər maddə üzrə)	45,0

1.2.13.	Testesteron, DES, metiltestesteron, progesteron (hər maddə üzrə)	20,0
1.3.	Taxıl və yeyinti məhsullarında radioloji göstəricilərin (sezium, stronsium) təyini (hər maddə üzrə bir analiz üçün)	50,0
1.4.	Taxıl və yeyinti məhsullarında mikrobioloji göstəricilərin təyini (bir analiz üçün)	
1.4.1.	Mezofil aerob və fakültativ anaerob mikroorqanizmlər, süd turşulu mikroorqanizmlər (hər maddə üzrə)	20,0
1.4.2.	BÇBQ (koliforma, kolindeks), proteus, kif və maya göbəkləri, bacillus cereus bakteriyaları, sulfid reduksiyaedici bakteriyalar, kartof çöpləri (hər maddə üzrə)	20,0
1.4.3.	Eneterokokk, P.aeruginosa, L. monocitogenes, fekal koliform, xloramfenikol (hər maddə üzrə)	20,0
1.4.4.	V.parahaemolytics	25,0
1.4.5.	Staphylococcus aureus	25,0
1.4.6.	Ümumi əsaslı uçucu azot (TVB-N)	25,0
1.4.7.	Patogen mikroorqanizmlər, o cümlədən salmonellalar	30,0
1.4.8.	Sərbəst və ümumi kükürd turşuları	30,0
1.4.9.	Sənaye sterilliyi	40,0
1.4.10.	Sorbin turşusu	60,0
1.4.11.	Bor turşusu	20,0
1.4.12.	Klostridium perfringens	45,0
1.5.	Suda kationların (Li+, Na+, K+, NH4+, Mg2+, Ca2+), anionların (Cl-, P043-, N03-, N02-, SO42-, F-, Br-) təyini (hər qrup maddə üzrə bir analiz üçün)	50,0
2.	Malın mənşə ölkəsinin müəyyən edilməsi üzrə ekspertizanın keçirilməsi xidmətləri	
2.1.	Kənd təsərrüfatı məhsulları (çəkiyə görə)	
2.1.1.	10 tona qədər	6,0
2.1.2.	10 tondan 50 tona qədər	15,0
2.1.3.	50 tondan 100 tona qədər	20,0
2.1.4.	100 tondan 200 tona qədər	30,0
2.1.5.	200 tondan 500 tona qədər	60,0

Şirniyyat məhsullarının istehsalı: kiçik sahibkarlar üçün bələdçi

2.1.6.	500 tondan yuxarı	120,0
2.2.	Yeyinti məhsulları (çəkiyə görə)	
2.2.1.	10 tona qədər	6,0
2.2.2.	10 tondan 50 tona qədər	15,0
2.2.3.	50 tondan 100 tona qədər	20,0
2.2.4.	100 tondan 200 tona qədər	30,0
2.2.5.	200 tondan 500 tona qədər	60,0
2.2.6.	500 tondan yuxarı	120,0
2.3.	Sənaye malları (çəkiyə görə)	
2.3.1.	10 tona qədər	15,0
2.3.2.	10 tondan 50 tona qədər	20,0
2.3.3.	50 tondan 100 tona qədər	35,0
2.3.4.	100 tondan 200 tona qədər	60,0
2.3.5.	200 tondan 500 tona qədər	80,0
2.3.6.	500 tondan yuxarı	120,0
2.4.	Kimya sənayesi və neft məhsulları (hər bir ton üçün)	1,0
2.5.	Maşın və avadanlıqlar (dəyərə görə)	
2.5.1.	20 min manata qədər	30,0
2.5.2.	20 min manatdan 50 min manata qədər	65,0
2.5.3.	50 min manatdan 75 min manata qədər	100,0
2.5.4.	75 min manatdan 100 min manata qədər	140,0
2.5.5.	100 min manatdan yuxarı	170,0
2.6.	Taxta və meşə materialları (həcmə görə)	
2.6.1.	30 m ³ -ə qədər	105,0
2.6.2.	30 m ³ -dən 60 m ³ -ə qədər	140,0
2.6.3.	60 m ³ -dən yuxarı	170,0
2.7.	Xam neft (hər bir sertifikat üçün keçirilən ekspertizaya görə)	2300,0

2.8.	Təbii qaz (1 mln. m ³ üçün)	280,0
2.9.	Elektrik enerjisi (1 mln. kVts üçün)	180,0
2.10.	Qara metal (1 ton üçün)	0,03
2.11.	Əlvan metal (1 ton üçün)	1,5
2.12.	Əlvan metal birləşmələri (oksidlər, hidroksidlər, peroksidlər) (1 ton üçün)	0,4
2.13.	İstehsalat və məişət tullantıları (1 ton üçün)	0,7
3.	Müraciət əsasında Avropa İttifaqı ölkələrinə yeyinti məhsullarının ixracı ilə məşğul olan istehsal və emal müəssisələrində qida təhlükəsizliyinin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi ilə bağlı planların hazırlanması və məsləhət xidmətlərinin göstərilməsi (istehsal və ya emal olunan bir məhsul növü üzrə)	2800,0

Azərbaycan Respublikasının Tarif (Qiymət) Şurasının
11 sayılı, 28 oktyabr 2015-ci il tarixli Qərarı

Keyfiyyət sertifikatının nümunəsi

1. İxracatçı:	Sənədi verən üçüncü ölkə: _____
	VI 2 Seriya №: _____
	Yeyinti məhsulunun Avropa İttifaqına idxalı üçün keyfiyyət sertifikatı
2. Alıcı:	3. VI 1 sertifikatına çıxarış № tərəfindən verilmişdir: _____ (üçüncü ölkənin adı) tarix: _____
(1) uyğun gələni silin (2) müvafiq xanaya «x» işarəsi qeyd edin (3) yalnız azaldılmış gömrük tarifi güzəşti tətbiq olunan şərəblərə, likör şərəblərə və distillə üçün gücləndirilmiş (bərkidilmiş) şərəblər aiddir (uyğun gələni pozun)	4. VI 2 çıxarışından çıxarış №: Tərəfindən möhürlənmişdir (İttifaq daxili gömrük orqanının tam adı və ünvanı): _____
	Tarix: _____
5. Qeydlər və qeydiyyat nömrələri — Qablaşdırmanın sayı və növü — Məhsulun təsviri:	6. Miqdarı l/h1/kq ilə (1):
	7. Şüşələrin (butulkaların) sayı:
	8. Məhsulun rəngi:

<p>9. Malgöndərənin bəyannaməsi (2) 3-cü qrafaya əsasən VI 1 sənədi / 4-cü qrafaya əsasən çıxarış yuxarıda təsvir olunmuş məhsula əsasən tamamlanmışdır və ibarətdir: Məhsulun (3) mənşə ölkəsində istehsal və dövriyyəyə aid olan şərtləri nəzərə alınaraq, yuxarıda təsvir olunan məhsulun birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulduğuna / tutulmadığına SERTİFİKAT və əgər birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmuşdursa, Analiz rəyi bu məhsulların aşağıdakı analitik xüsusiyyətlərə malik olduğunu göstərir:</p>		
<p>Bütün məhsullar üçün:</p>		
ümumi quru qalıq:	ümumi turşuluq:	uçucu turşuluq:
limon turşuluğu:	ümumi sulfid oksidi (kükürd):	
<p>Müxtəlif növarası kəşişmələrdən (çarpazlaşmalardan) irəli gələn (birbaşa istehsalçı hibridləri) və ya digər müxtəlif növlərdən olmayan üzüm ailəsi nümayəndələrinin olması / olmaması . Həmçinin səlahiyyətli orqandan Endorsement (3) (həvalə qeydi) təsdiq edir: bu sənəddə əks olunan şərab _____ regionunda istehsal olunmuşdur və 5-ci qrafada əks olunduğu kimi mənşənin təyin etmək hüququna malikdir və mənşə ölkəsində qaydalara uyğun olaraq tanınmışdır; hazırkı sənədin şərab mənşəsi olan şərabə əlavə olunan alkoqol.</p>		
10. Gömrük möhürü:		İmza:
Bəyannamə düzgündür Yer və tarix:		
İmza:	Möhür:	Aid olan gömrük idarəsinin tam adı və ünvanı:

Yeyinti məhsulları üzərində “müalicəvi”, “pəhriz” və onlara bərabər tutulan adların verilməsi və reklam xarakterli digər məlumatların etiketdə yerləşdirilməsinə icazə məktubunun verilməsi

Elektron xidmət vasitəsilə yeyinti məhsulları üzərində “müalicəvi”, “pəhriz” və onlara bərabər tutulan adların verilməsi və reklam xarakterli digər məlumatların etiketdə yerləşdirilməsinə icazə məktubunun verilməsi üçün müraciət etmək mümkündür. Elektron xidmətdən istifadə etmək üçün <https://www.e-gov.az> – “Elektron Hökumət” portalına daxil olaraq Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən təqdim olunan elektron xidmətlər siyahısından “Yeyinti məhsulları üzərində “müalicəvi”, “pəhriz” və onlara bərabər tutulan adların verilməsi və reklam xarakterli digər məlumatların etiketdə yerləşdirilməsinə icazə məktubunun verilməsi” elektron xidmətinə daxil olmaq lazımdır. (Şəkil.1)



Səhiyyə Nazirliyi		32
• "Doğum haqqında tibbi şəhadətnamə" elektron registrindən məlumatlar ...	☆	✓
• Beş ildən çox işləməyən tibb mütəxəssislərinin hazırlığa göndərilmə ...	☆	✓
• Daxili istehsal məhsullarına və idxal edilən məhsullara gigiyenik s ...	☆	✓
• Dərman vasitələri haqqında məlumatın verilməsi	☆	✓
• Dərman vasitələrinin idxalına icazə verilməsi üçün müraciətin və sə ...	☆	✓
• Dərman vasitələrinin və dərman maddələrinin dövlət qeydiyyatı şahad ...	☆	✓
• Dövlət tərəfindən dərman vasitələri ilə təmin olunan xəstələrə şəxs ...	☆	✓
• Gəminin (daxili sülarda üzən gəmilər üçün) sanitariya nəzarətindən ...	☆	✓
• İmmunoproflaktika üzrə məlumatın verilməsi	☆	✓
• İonlaşdırıcı şüa mənbələri ilə işlərə icazə verən sanitar-epidemiol ...	☆	✓
• Mehmanxana və mehmanxana tipli obyektlər üçün sanitariya pasportunu ...	☆	✓
• Müəssisə rəhbərlərinə obliqat qrupuna daxil olan işçiləri barədə mə ...	☆	✓
• Obliqat qruplara aid vətəndaşlara müayinələrdən keçmələri barədə mə ...	☆	✓
• Özəl tibb və eczacılıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün xüsusi razi ...	☆	✓
• Prekursorların idxalı, ixracı, tranzit nəql edilməsi və istehsalı i ...	☆	✓
• Profilaktik peyvəndlərin vaxtı barədə SMS vasitəsilə xəbərdarlıq və ...	☆	✓
• Qida məhsullarının daşınmasına icazə verən sanitariya pasportunun v ...	☆	✓
• Radioaktiv maddə və materialların, ionlaşdırıcı şüa mənbələri olan ...	☆	✓
• Rentgen kabinetinin istismarına icazə verən sanitariya-epidemioloji ...	☆	✓
• Tibb işçilərinin ixtisas dərəcələrinin artırılması ilə əlaqədar mür ...	☆	✓
• Tibb işçilərinin sertifikatıdan keçməsi üçün müraciətin və sənədi ...	☆	✓
• Tibb müəssisələri barədə məlumatların verilməsi	☆	✓
• Tibbi kadrların vahid registrindən məlumatların verilməsi	☆	✓
• Tikinti üçün torpaq sahəsinin sanitariya normalarına və qaydalarına ...	☆	✓
• Tikinti və yenidən qurma layihələrinə sanitariya-epidemioloji rəyin ...	☆	✓
• Üzmə hüququ üçün gəmi (daxili sülarda üzən gəmilər üçün) sanitariya ...	☆	✓
• Vətəndaşlara elektron sağlamlıq kartı üzrə məlumatların verilməsi	☆	✓
• Xarici ölkələrdə ali və orta ixtisas təhsili almış, diplomdan sonra ...	☆	✓
• Yeyinti məhsulları üzərində "müalicəvi", "pəhriz" və onlara bərabər ...	☆	✓
• Səhiyyə Nazirliyinə göndərilmiş sorğuların və məktublarnın lirasının ...	☆	✓

Şəkil.1

Elektron xidmətə daxil olduqdan sonra açılan pəncərədə, “Ərizələrim” bölməsində sistem istifadəçinin göndərmiş olduğu ərizələrin siyahısını təqdim edir. (Şəkil. 2)

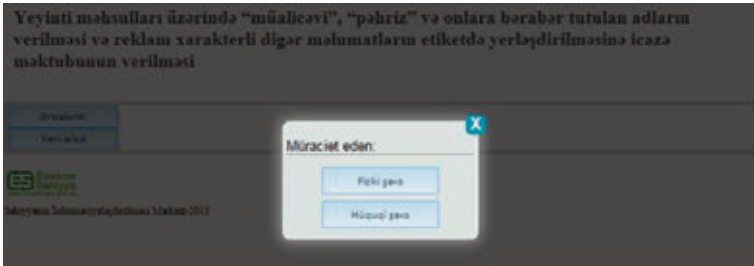
Yeyinti məhsulları üzərində “müalicəvi”, “pəhriz” və onlara bərabər tutulan adların verilməsi və reklam xarakterli digər məlumatların etiketdə yerləşdirilməsinə icazə məktubunun verilməsi

Düzdürmə tarixi	Təsliq etmə tarixi	Bəsilmə tarixi	Cavab tarixi	Status	Müraciətin tipi
Ərizə yoxdur					

Şəkil.2

İstifadəçi yeni ərizə göndərmək üçün “Yeni ərizə” bölməsinə daxil olmalıdır.

“Yeni ərizə” bölməsinə daxil olunan zaman açılan pəncərədə istifadəçi fiziki və ya hüquqi şəxs olması barədə məlumat verməlidir. (Şəkil. 3)



Şəkil. 3

İstifadəçi fiziki şəxs olarsa qıdanın adını, qıdanın xüsusiyyətini ev, iş və ya mobil telefon nömrəsi, faks, elektron poçt və VEÖN barədə məlumatlar daxil etməlidir. (Şəkil. 4)

Fişki sayı

Şəxsiyyət vəsiqəsinin seriya və nömrəsi

Şəxsiyyət vəsiqəsinə verən orqan

Şəxsiyyət vəsiqəsinin verilmə tarixi

Qələtin rəqəbiyyəti: Seçin... ▼

Qələtin adı:

Şəxsi məlumatlar

Yaşayış Ünvanı*	Fəaliyyət Ünvanı*
Şəhər/Rayon <input type="text"/> Seçin... ▼ <input type="text"/> Seçin... ▼	Şəhər/Rayon <input type="text"/> Seçin... ▼ <input type="text"/> Seçin... ▼
İndeks, küçə, ev, mənzil <input type="text"/>	İndeks, küçə, ev, mənzil <input type="text"/>
Ev və ya iş telefon nömrəsi <input type="text"/> Seçin... ▼ <input type="text"/>	Fax <input type="text"/> Seçin... ▼ <input type="text"/>
Mobil telefon nömrəsi <input type="text"/> 055 ▼ <input type="text"/>	E-mail <input type="text"/>
Vergi ödəyicisinin emiləpdirmə nömrəsi(VÖEN)* <input type="text"/>	

Şəkil. 4

Növbəti mərhələdə istifadəçi yeyinti məhsulunun müalicəvi və ya pəhriz olmasının elmi əsaslandırılması barədə aidiyyəti elmi müəssisəsinin rəyinin elektron formada surətini və ərizədə qeyd olunan obyektə konkret fəaliyyət növü üçün dövlət sanitariya nəzarəti orqanının icazə məktubunun elektron formada surətini "Yüklə" düyməsindən istifadə etməklə yükləməlidir. (Şəkil. 5)

Şirniyyat məhsullarının istehsalı: kiçik sahibkarlar üçün bələdçi

İhtiyac əpənləki sənədlər olma tələbidir			
Sayı	Sənədin adı	Əl ilə daxil edilmə	Yükə
1	Teyinli məhsulun istehsalı və ya pakız olmasının elmi əsaslandırılması barədə rədiyyət elmi məbərəsinin rəyinin elektron formada surəti	<input type="checkbox"/>	<input type="text"/> <input type="button" value="Yükə"/>
2	Ərizədə qeyd olunan obyektə konkret fəaliyyət növü üçün dövlət sənətinə nəzarət orqanının icazə məktubunun elektron formada surəti	<input type="checkbox"/>	<input type="text"/> <input type="button" value="Yükə"/>

Şəkil. 5

İstifadəçi hüquqi şəxs olduqda müəssisə rəhbərinin adını, soyadını, atasının adını, hüquqi şəxsin adını, təşkilatın hüquqi formasını, hesablaşma hesabının olduğu bankı, hesablaşma hesabının nömrəsini, qıdanın adını və qıdanın xüsusiyyəti barədə məlumatlar sistemə daxil edilməlidir. (Şəkil. 6)

Hüquqi şəxs

Şirniyyat vəsiqəsinin seriya və nömrəsi:

Şirniyyat vəsiqəsinin verən orqan:

Şirniyyat vəsiqəsinin verilmə tarixi:

Müəssisə rəhbərinin Adı: *

Müəssisə rəhbərinin Soyadı:

Müəssisə rəhbərinin Atasının adı: *

Hüquqi şəxsin adı: *

Təşkilatı hüquqi forması: *

Hesablaşma-Hesabının olduğu bank: *

Hesablaşma-Hesabının nömrəsi: *

Qıdanın növlüyyəti: *

Qıdanın adı: *

Şəkil. 6

Növbəti mərhələdə istifadəçi “Şəxsi məlumatlar” bölməsində yaşayış ünvanını, fəaliyyət ünvanını, ev, iş telefon nömrələrini, mobil telefon nömrəsini və VEÖN barədə məlumatları sistemə daxil etməlidir. (Şəkil. 7)

Şəxsi məlumatlar

<p style="text-align: center;">Yaşayış ünvanı*</p> <p>Şəhər/Rayon Seçin... Seçin...</p> <p>İndeks, küçə, ev, mənzil _____</p> <p>Ev və ya iş telefon nömrəsi Seçin... _____</p> <p>Mobil telefon nömrəsi* 055 _____</p> <p>Vergi ödəyicisinin sənədləşdirilmə nömrəsi(VEÖN)* _____</p>	<p style="text-align: center;">Fəaliyyət ünvanı*</p> <p>Şəhər/Rayon Seçin... Seçin...</p> <p>İndeks, küçə, ev, mənzil _____</p> <p>Fax Seçin... _____</p> <p>E-mail* _____</p>
--	---

Şəkil. 7

Növbəti mərhələdə istifadəçi yeyinti məhsulunun müalicəvi və ya pəhriz olmasının elmi əsaslandırılması barədə aidiyyəti elmi müəssisəsinin rəyinin elektron formada surətini və ərizədə qeyd olunan obyektə konkret fəaliyyət növü üçün dövlət sanitariya nəzarəti orqanının icazə məktubunun elektron formada surətini “Yüklə” düyməsindən istifadə etməklə yükləməlidir. (Şəkil. 8)

Ünvanla əlaqəli sənədlər əlavə edilə bilər

Sayı	Sənədin adı	Əlavə edilmişdir	Yüklə
1	Yeyinti məhsulunun müalicəvi və ya pəhriz olmasının elmi əsaslandırılması barədə aidiyyəti elmi müəssisəsinin rəyinin elektron formada surəti	<input type="checkbox"/>	<input type="text"/> Yüklə
2	Ərizədə qeyd olunan obyektə konkret fəaliyyət növü üçün dövlət sanitariya nəzarəti orqanının icazə məktubunun elektron formada surəti	<input type="checkbox"/>	<input type="text"/> Yüklə

Yadda saxla
Yadda saxla və təsdiqlə et

Şəkil. 8

Şirniyyat məhsullarının istehsalı: kiçik sahibkarlar üçün bələdçi

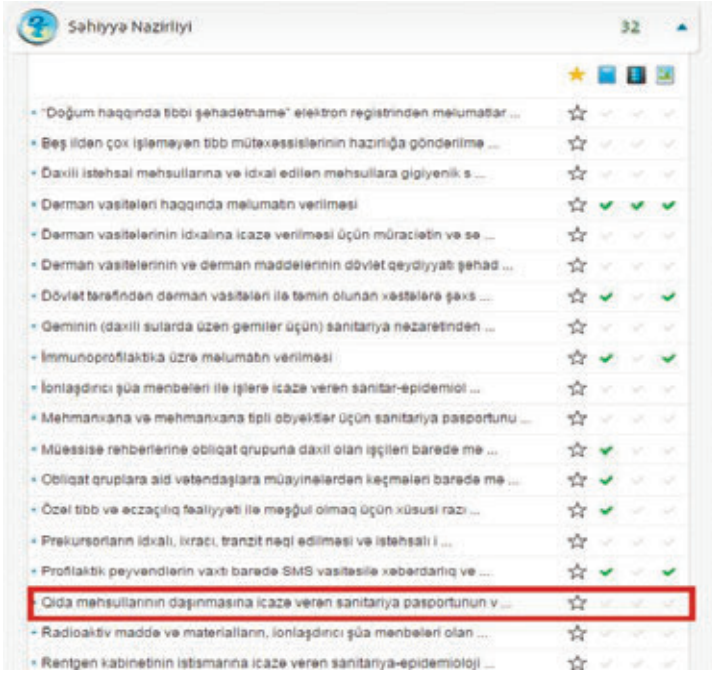
Sonda istifadəçi “Yadda saxla” düyməsindən istifadə etməklə yaradılmış müraciəti yadda saxlayaraq sonra göndərə və ya “Yadda saxla və Təsdiq et” düyməsindən istifadə etməklə yaradılmış müraciəti Səhiyyə Nazirliyinin müvafiq qeydiyyat orqanına göndərmiş olur.



**Qida məhsullarının daşınmasına icazə verən sanitariya
pasportunun verilməsi
üçün müraciətin və sənədlərin qəbulu**

Elektron xidmət vasitəsilə qida məhsullarının daşınmasına icazə verən sanitariya pasportunun verilməsi üçün müraciət və sənədlərin qəbulu mümkündür. Elektron xidmətdən istifadə etmək üçün <https://www.e-gov.az> – “Elektron hökumət” portalına daxil olaraq Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən təqdim olunan elektron xidmətlər siyahısından “Qida məhsullarının daşınmasına icazə verən sanitariya pasportunun verilməsi üçün müraciətin və sənədlərin qəbulu” elektron xidmətini seçmək lazımdır. (Şəkil. 1)





Şəkil. 1

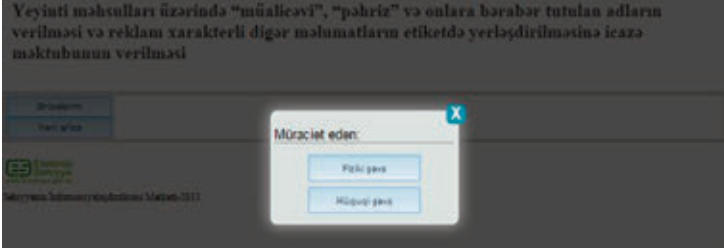
Elektron xidmətə daxil olduqdan sonra açılan pəncərənin “Ərizələrim” bölməsində sistem istifadəçisinin göndərmiş olduğu ərizələrin siyahısını verir. (Şəkil. 2)



Şəkil. 2

İstifadəçi yeni ərizə göndərmək üçün “Yeni ərizə” bölməsinə daxil olmalıdır.

“Yeni ərizə” bölməsinə daxil olduqda açılan pəncərədə istifadəçi fiziki və ya hüquqi şəxs olması barədə məlumat verməlidir. (Şəkil:3)



Şəkil. 3

İstifadəçi fiziki şəxs olarsa yaşayış və fəaliyyət ünvanı, ev, iş, yaxud mobil telefon nömrəsi, faks, elektron poçt və VEÖN barədə məlumatlarını daxil etməlidir. (Şəkil. 4)

Şəkil. 4

Şirniyyat məhsullarının istehsalı: kiçik sahibkarlar üçün bələdçi

Növbəti mərhələdə avtonəqliyyat vasitəsinin texniki pasportunun elektron formada surəti və avtonəqliyyat vasitəsinin ərizəçiyə mənsubiyyəti haqqında sənədin elektron formada surəti “Yüklə” düyməsindən istifadə etməklə yüklənməlidir. (Şəkil. 5)

İstifadəyə əngəllənmiş sənədlər altına edilməlidir			
Sıra	Sənədin adı	Əl ilə skan edəcəm	Yüklə
1	Avtonəqliyyat vasitəsinin texniki pasportunun elektron formada surəti	<input type="checkbox"/>	<input type="button" value="Yüklə"/>
2	Avtonəqliyyat vasitəsinin ərizəçiyə mənsubiyyəti (etibarname və s.) haqqında sənədin elektron formada surəti	<input type="checkbox"/>	<input type="button" value="Yüklə"/>

Şəkil. 5

Sonda istifadəçi “Yadda saxla” düyməsindən istifadə etməklə yaradılmış müraciəti yadda saxlayaraq sonra göndərə və ya “Yadda saxla və Təsdiq et” düyməsindən istifadə etməklə yaradılmış müraciəti Səhiyyə Nazirliyinin müvafiq qeydiyyat orqanına göndərmiş olur.



ƏDƏBİYYAT

1. “Yeyinti məhsulları haqqında” 759-IQ sayılı, 18 noyabr 1999-cu il tarixli Qanun
2. Nazirlər Kabinetinin “Yeyinti məhsullarına verilən uyğunluq, gigiyenik sertifikatlarının və baytarlıq şəhadətnaməsinin formasının və uyğunluq, gigiyenik sertifikatlarının və baytarlıq şəhadətnaməsinin verilməsi qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında” 142 sayılı, 25 sentyabr 2007-ci il tarixli Qərarı
3. Dövlət rüsumu haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu
4. Ərzaq ticarəti müəssisələri üçün sanitariya qaydaları
5. Malın mənşə ölkəsini təsdiq edən sertifikatın verilməsi Qaydaları
6. “Avropa İttifaqı ölkələrinə yeyinti məhsullarının ixracı zamanı keyfiyyət sertifikatlarının verilməsi qaydasının və sertifikatların nümunəsinin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 13 iyul tarixli 2005-ci il 135 nömrəli Qərarı.

Sahibkarlar üçün faydalı linklər

Bilavasitə sahibkarlıq fəaliyyətilə bağlı dövlət orqanları

<http://www.taxes.gov.az/> - Vergilər Nazirliyi

<http://www.economy.gov.az> – İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi

<http://www.sspf.gov.az/> - Dövlət Sosial Müdafiə Fondu

<http://anfes.gov.az/az/> - Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu

<http://icazeler.gov.az/> - Rəsmi qurumlardan alınmalı olan icazələrin rəsmi informasiya portalı

www.e-qanun.az

<http://consumer.gov.az/>

Kommunal xidmət müəssisələri

<http://www.bes.az/index.php?lang=az&menu=main/> -

“Azərişiq” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

<http://azersu.az/> - “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Sahibkarlığın inkişafı ilə əlaqəli ictimai qurumlar

<http://sme-ltd.info/> - Sahibkarın Məsləhət Evi

<http://ehr-az.org/> - İnsan Hüquqları Üzrə Maarifləndirmə İctimai Birliyi

<http://labourrights-az.org/> - Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqası

http://www.edf.az/ts_general/azl/index.php - Sahibkarlığın və Bazar İqtisadiyyatının İnkişafına Yardım Fondu

<http://ask.org.az/?lang=az> - Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar Konfederasiyası

**Şirniyyat məhsullarının istehsalı:
kiçik sahibkarlar üçün bələdçi**

Kompüter dizaynı: Ariz Allahverdiyev

Format 84x102, 1/32, 2,0 ç.v. Tiraj 300 ədəd.

Kitab "AZSEA" MMC -də çap edilib.

Kitab pulsuz paylanır.

www.sahibkarol.biz

Sahibkarların Virtual Tədris Mərkəzi

7 İyul 2014

Axtarış sözünü daxil edin OK

Baş sahifə

Canusvericlik

Statistika

Kitabxana

Müht indeksləri

Sorğular

TV müzakirələr

Faydalı linklər



Sahibkarlıq nə deməkdir?



Biznes ideyan yoxdursa onu necə tapa bilərsiniz



Biznes plan və onun qiymətləndirilməsi



Biznes üçün sahibkarlıq formasını seçməlisən



Biznesini qeydiyyatdan keçirməlisən



Xüsusi razılıqlar və icazələr alməlisən



Çalışmayan maliyyəni haradan əldə etmək olar



Məmurlar sizi incədirsə bəza müraçət edə bilərsiniz?



Vergilər



Bazar araşdırması. Marketing



Personalı necə seçməlisən Əmək müqaviləsi



Biznesin idarə edilməsində nələr vacibdir

www.sahibkarol.biz

ISBN 995281321-0



9 789952 813210